

In het Verenigd Koninkrijk gaan diverse sociale uitkeringen, zoals voor gehandicapten, deze maand verder omlaag. Premier David Cameron verdedigde die maatregel net voor de bekendmaking van de dood van ex-premier Margaret Thatcher. Hij illustreerde meteen dat met haar dood het Thatcherisme niet dood is. Hij praat de lieden na die vinden dat armoede meestal de schuld is van de armen die alleen maar uit zijn op profiteren in plaats van werken.

Strijdster

Thatcher is dood. Nu nog het Thatcherisme, maar dat is een ander paar mouwen. Want het door haar staalharde opgedrongen neoliberalisme van deregulering, privatisering, afbouw van sociale voorzieningen en openbare diensten, van desindustrialisering heeft niet alleen een materiële erfenis nagelaten, maar ook een maatschappelijke. De neoliberale redenering dat mensen zelf verantwoordelijk zijn voor hun situatie, is diep doorgedrongen ten koste van begrippen als solidariteit en streven naar meer gelijkheid.

Zij was een rechtlijnige strijdster, zeker. Maar dan in de klassenstrijd. Want niemand betwist dat haar beleid de klassentegenstellingen en ongelijkheden nog veel scherper heeft gemaakt. Het Verenigd Koninkrijk is meer dan ooit een diep verdeelde klassenmaatschappij.

De wandaden van Thatcher zijn bij haar dood breeduit uitgesmeerd. Zij heeft samen met haar geestesgenoot Ronald Reagan in de jaren 1980 een bitsige klassenstrijd gevoerd. Zoals Reagan de (al zo beperkte) syndicale invloed terugdrong met het breken van een staking in de luchtvaart, knakte zij meedogenloos en harteloos de vakbondsinvloed, ook mede door de desindustrialisatie die ganse regio's verwoestte. In andere landen werden ook mijnen gesloten, maar meestal begeleid door reconversie. Niet zo in het Verenigd Koninkrijk waar ganse regio's economische woestijnen werden.

Het is vooral daar dat op haar graf wordt gedanst. Daar herinnert men zich ook best hoe ze in 1990 de 'poll tax' invoerde, een forfaitaire woonstbelasting gelijk voor iedereen ongeacht inkomen. De woede was zo groot dat het tot een revolutie in haar eigen Conservatieve partij leidde.

Big Bang

Klassenstrijd, dat is de kern van haar beleid. En dan vooral ten gunste van het bankenkapitalisme. Haar regering lanceerde in 1986 de beruchte Big Bang waardoor de City van Londen alle

bependingen zag wegvallen. Hetzelfde gebeurde in Wall Street, later verder uitgebreid door de Democraat Bill Clinton. Met als grote resultaat de Big Bang van 2008, het “succes” van de deregularisering die ervan uitging dat “de markten zichzelf regelen”.

Maar in Thatchers logica komen de speculanten er goed van af en zijn de brokken voor de klasse van al wie van een loon leeft of geleefd heeft – of hoopt er ooit van te leven. Intussen is de City het grootste fiscale paradijs van de wereld!

Blair

Ze maakte school buiten haar partij. Het was het zogenaamde “New Labour” dat haar beleid vanaf 1997 zou verder zetten. Tony Blair en zijn “derde weg” integreerden het neoliberalisme meer dan ooit in de Britse sociaaldemocratie - die trouwens geen marxistische referenties heeft, maar altijd al prat ging op haar “pragmatisme”. Blair kreeg niet voor niets steun van de aartsconservatieve media van Rupert Murdoch.

Hij brak wel op één belangrijk punt met Thatcher: devolution. Schotland en Wales kregen een ruime vorm van zelfbestuur, hij drukte een vergelijk door in Noord-Ierland, daar waar Thatcher een onverzettelijke Britse Empire houding had. De tien Ira-mensen die na een hongerstaking omkwamen, lieten haar ijskoud. Het is trouwens merkwaardig nu de discussie te volgen onder Vlaams-nationalisten, met aan de ene kant grote bewonderaars van Thatcher omdat ze de vakbonden op de knieën kreeg in de hoop dat dit in een zelfstandig Vlaanderen ook zal kunnen. En anderzijds de nationalisten die herinneren aan haar kolonialistische politiek tegenover Ieren, Schotten, Welshmen.

Amerikaans

Nog meer dan Thatcher volgde Blair slaafs de politiek van de Verenigde Staten. Thatcher had haar eigen agenda, zoals ze illustreerde in 1982 met de Falkland-oorlog tijdens dewelke ze koelbloedig de Argentijnse krigsboot General Belgrano op de terugtocht van de Falklands deed kelderen, met 323 doden. Maar het opgezweepte Britse patriottisme liet haar toe de verkiezingen te winnen, daar was het haar toen om te doen. Samen met Reagan dreef ze ook de bewapeningswedloop op, ze liet de Cruise middellange afstands raketten opstellen (dat deed Martens ook bij ons) om zo de Sovjet economie op de knieën te krijgen.

Waren de Argentijnen haar vrienden niet, dan had ze die wel in buurland Chili; ze noemde dictator Pinochet een vriend, terwijl ze Nelson Mandela en het Zuidafrikaanse ANC als “terroristen” bestempelde. Dat vatte zowat haar visie op de wereld samen. Ze hield ook van andere dictators, onder wie Saddam Hoessein die op haar steun kon rekenen in zijn oorlog tegen Iran. Ze hielp ook met wapens, instructeurs en diplomaten de Rode Khmers in hun strijd tegen de Vietnamezen en de regering in Phnom Penh.

Nu nog het Thatcherisme...

Contributed by Freddy De Pauw

vrijdag, 12 april 2013 - Last Updated vrijdag, 12 april 2013

Thatcher is dood. Nu nog haar erfenis die één grote bron voor verontwaardiging blijft.

Dit artikel verscheen oorspronkelijk op [Uitpers](#)